

Лектори курсу та
контактна інформація
лектора (e-mail)

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Проблеми екологічного та природоресурсного права»

Ступінь вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Спеціальність 081 «Право»

Галузь знань 08 «Право»

Рік навчання __1__, семестр __2__

Форма навчання - денна

Кількість кредитів ЄКТС - 5

Мова викладання - українська__

Єрмоленко Володимир Михайлович, завідувач кафедри аграрного, земельного та екологічного права імені академіка В.З. Янчука, доктор юридичних наук, професор.

+380679949484 viber

vemlaw@gmail.com

Краснова Юлія Андріївна, доцент кафедри аграрного, земельного та екологічного права імені академіка В.З. Янчука, доктор юридичних наук, доцент.

+380993216420 viber

krasnova_y@nubip.edu.ua

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни «Проблеми екологічного та природоресурсного права» є ознайомлення із новітніми теоретичними та практичними проблемами правового регулювання екологічних та природоресурсних відносин, систематизації напрямів та способів вирішення проблем, накопичених у законодавстві, у забезпеченні оволодіння аспірантами сукупністю спеціальних теоретичних знань, а також практичних навичок у реальній практиці правозахисної, правозастосовної, наукової та іншої діяльності фахівців правничого профілю.

У професійному аспекті завдання навчального курсу є підготовка фахівців, здатних до проведення самостійних наукових досліджень; формулювання теоретичних та практичних висновків і пропозицій на основі аналізу відповідних теоретичних джерел, нормативно-правових актів; здійснення роботи у напрямі імплементації національного екологічного законодавства до вимог екологічного законодавства ЄС.

Завданням навчальної дисципліни є аналіз системи чинного екологічного та природоресурсного законодавства, виявлення правових прогалин і колізій, дослідження наукової літератури у галузі екологічного та природоресурсного права з метою продукування власних наукових ідей та практично-орієнтованих інноваційних пропозицій здобувачів у галузі екологічного та природоресурсного права.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен знати:

- еволюцію і тенденції розвитку доктрин екологічного та природоресурсного права та відповідних методологічних підходів до розуміння сутності екологічного та природоресурсного права;

- основні науково-методологічні проблеми теорії екологічного та природоресурсного права;

- визначення основних категорій та понять, основні наукові здобутки теорії екологічного та природоресурсного права, а також узагальнення судової практики;

вміти:

- відрізнити правовідносини, що регулюються екологічним та природоресурсним

правом, від тих, які є предметом регулювання інших галузей права, застосовувати отримані знання до конкретних життєвих ситуацій;

- юридично грамотно та аргументовано захищати певне правове рішення, викладати його в усній та письмовій формі;

- виявляти недосконалість окремих норм та проблеми у їх застосуванні, знаходити шляхи їх вирішення;

- орієнтуватись у напрямках розвитку екологічних та природоресурсних правовідносин.

- проводити системні наукові дослідження у галузі екологічного та природоресурсного права на принципах академічної культури і добросовісності;

- здійснювати пошук, обробку, інтерпретацію інформації з різних джерел для продукування власних наукових ідей та практично-орієнтованих інноваційних пропозицій у сфері права;

- застосування ідеї та концепції основних інститутів галузевих юридичних наук для розв'язання завдань наукового дослідження;

- формулювати робочі гіпотези та формувати нові наукові дослідницькі результати в обраній сфері;

Основними компетентностями, яких повинен набути здобувач після вивчення навчальної дисципліни є:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати комплексні проблеми в сфері професійної діяльності, у тому числі дослідницько-інноваційної, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань в галузі екологічного та природоресурсного права.

Загальні компетентності:

здатність ініціювати та виконувати (індивідуально або в науковій групі) наукові дослідження, що приводять до отримання нових знань у сфері правничої науки;

здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення, генерування нових ідей та досягнення наукових цілей.

Фахові компетентності:

набуття глибоких, обґрунтованих фахових знань; детальні або дуже детальні знання спеціальної області дослідження в галузі права у поєднанні зі знаннями загальної наукової дискусії та внеску до індивідуальної області дослідження;

здатність знаходити, контекстуалізувати та інтерпретувати значну кількість теоретичного та нормативного матеріалу;

здатність аналізувати методологічні проблеми галузевих юридичних наук;

Спеціальні компетентності:

знання та розуміння предметної області дослідження;

здатність планувати та виконувати сучасні інтелектуальні дослідження, як на запити стейкхолдерів так і сучасної світової наукової спільноти для досягнення науково обґрунтованих теоретичних або експериментальних наукових результатів, які розв'язують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для правничої сфери;

здатність до критичного аналізу, оцінки та синтезу нових та комплексних ідей в межах предметної області дослідження.

Програмними результатами вивчення навчальної дисципліни є:

глибоке розуміння теорії та методології юридичних досліджень та вміння їх застосовувати для ідентифікації наукових гіпотез та використання у власних наукових дослідженнях та у викладацькій діяльності;

інтегрування положень галузевих юридичних наук з метою отримання нових науково-обґрунтованих результатів;

аргументування власної точки зору із урахуванням доктринальних положень.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
2 семестр				
<p>Тема 1. Проблеми формування еколого-правової науки та освіти в сучасних умовах</p>	1/2	<p>1. знати основні наукові концепції взаємодії суспільства і природи в умовах соціально-екологічної кризи та їх вплив на формування науки екологічного права; актуальність наукового опосередкування форм взаємодії суспільства і природи та їх закріплення в сучасному екологічному праві; стратегію національної екологічної політики як державно-правового засобу оптимізації форм взаємодії суспільства і природи.</p> <p>2. вміти визначати роль екологічного права у здійсненні національної екологічної політики та механізм правового забезпечення національної екологічної політики.</p>	<p>Практичні завдання: Підготувати Ессе в якому, на підставі аналізу існуючих концепцій взаємодії суспільства і природи, розкрити власний науковий підхід до подальшого розвитку взаємовідносин у цій сфері.</p> <p>Самостійна робота: Підготувати реферат на будь-яку з визначених тем:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Генеза наукових концепцій взаємодії суспільства і природи. 2. Екологічна парадигма в звичаях, традиціях та морально-етичних засадах праукраїнців та інших народів світу. 3. Антропоцентричний та біоцентричний підходи до розуміння взаємодії суспільства і природи та формування на їх засадах сучасної екологічної політики. 4. Сучасні публічно-правові (колективні) та приватно-правові (індивідуальні) імперативи взаємодії людини та довкілля на території України. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аудиторна робота – 5 балів 2. Практичні завдання – 2 бали 3. Самостійна робота – 3 бали
<p>Тема 2. Науково-методологічні проблеми формування екологічного права</p>	1/2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знати етапи розвитку науки екологічного права; систему об'єктів екологічного права та перспективи її розширення. 2. Вміти вирізняти етапи формування наукових положень про предмет і метод екологічного права; здійснювати співвідношення екологічного права з 	<p>Практичні завдання: Підготувати Ессе в якому, на підставі аналізу існуючих концепцій формування екологічного права, розкрити власний науковий підхід до подальшого розвитку екологічного права як галузі права, науки та навчальної дисципліни.</p> <p>Самостійна робота:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аудиторна робота – 5 балів 2. Практичні завдання – 2 бали 3. Самостійна робота – 3 бали

		іншими галузями у системі національного права та визначати теоретико-правові аспекти принципів та функцій екологічного права.	Підготувати реферат на будь-яку із визначених тем: 1. Систематизація екологічного законодавства на сучасному етапі його розвитку. 2. Диференціація, інтеграція та комплексність як тенденції щодо розвитку екологічного права України. 3. Співвідношення екологічного права та законодавства України.	
Тема 3 Доктрини в сучасному екологічному праві	1/2	1. Знати поняття та загальну характеристику доктрин в сучасному екологічному праві; 2. Вміти визначати особливості доктрини сучасного екологічного права; перспективи розвитку наукових еколого-правових досліджень. 3. Використовувати досвід зарубіжної науки екологічного права для визначення подальших шляхів формування вітчизняної науки екологічного права.	Практичні завдання: Підготувати Ессе в якому розкрити особливості формування наукових доктрин екологічного права в окремих зарубіжних країнах. Самостійна робота: Підготувати реферат на будь-яку із визначених тем: 1. Правове регулювання природоресурсних відносин в працях вчених-правників дореволюційного періоду. 2. Правове регулювання природоохоронних відносин в працях вчених-правників дореволюційного періоду. 3. Проблеми правового забезпечення екологічної безпеки в працях представників Гуманістичної школи екологічного права КНУ імені Тараса Шевченка. 4. Проблеми правового регулювання використання природних ресурсів в працях представників наукової школи Інституту держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. 5. Проблеми природоохоронного	1. Аудиторна робота – 5 балів 2. Практичні завдання – 2 бали 3. Самостійна робота – 3 бали

			<p>права в працях представників наукових шкіл Національної юридичної академії ім. Ярослава Мудрого та Одеської національної юридичної академії.</p> <p>6. Еколого-правова наукова школа Львівського національного університету ім. Івана Франка (персоналії та наукові доробки).</p>	
<p>Тема 4 Проблеми законодавчої регламентації та реалізації в Україні екологічної складової концепції сталого розвитку</p>	<p>1/2</p>	<p>1. Знати особливості становлення та принципи концепції сталого розвитку; міжнародно-правові джерела щодо сталого розвитку та його екологічної складової; законодавче впровадження в Україні екологічної складової сталого розвитку; міжнародно-правові напрямки співпраці України щодо реалізації екологічної складової сталого розвитку.</p> <p>2. вміти застосовувати положення концепції сталого розвитку при написанні власного наукового дослідження..</p>	<p>Практичні завдання: Підготуйте Ессе в якому, на підставі аналізу чинного екологічного законодавства, запропонуйте власний підхід до подальшої реалізації в Україні екологічної складової концепції сталого розвитку.</p> <p>Самостійна робота: Підготувати реферат на будь-яку із перелічених тем:</p> <p>1. Історичні передумови становлення принципу сталого розвитку.</p> <p>2. Сталий розвиток, як системоутворюючий принцип міжнародного екологічного права та законодавства.</p> <p>3. Основні міжнародні конференції, що стосуються сталого розвитку.</p> <p>4. Роль конференції ООН в Ріо-де-Жанейро (1992) та основні її положення щодо сталого розвитку.</p> <p>5. Роль Всесвітнього саміту зі сталого розвитку в Йоханнесбурзі (2002р.) на шляху до подолання екологічної кризи.</p> <p>6. Механізм реалізації положень міжнародних конференцій щодо сталого розвитку на національному та міжнародному рівнях.</p>	<p>1. Аудиторна робота – 5 балів</p> <p>2. Практичні завдання – 2 бали</p> <p>3. Самостійна робота – 3 бали</p>

<p style="text-align: center;">Тема 5 Передумов и подальшого розвитку екологічног о права в Україні</p>	<p style="text-align: center;">1/2</p>	<p>1. Знати суть екологічної функції держави; основні засади державної екологічної політики України; програмні документи, що визначають напрями державної політики в галузі екології.</p> <p>2. Вміти визначати основні специфічні риси екологічного права України на сучасному етапі його розвитку</p>	<p>Практичні завдання: Підготуйте Ессе в якому, на підставі аналізу існуючих наукових і практичних підходів до систематизації екологічного законодавства, запропонуйте власний науковий підхід з цього питання.</p> <p>Самостійна робота: Підготуйте реферат на одну із тем:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття «екологізації» за основними програмними документами в галузі екології. 2. Основні напрями державної політики у сфері охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки: аналіз актуальності на сьогоднішній день. 3. Стратегія державної екологічної політики до 2020 року: шляхи та проблеми реалізації. 4. Принципові засади державної екологічної політики, передбачені Законами «Про охорону навколишнього природного середовища» та «Про основи національної безпеки України». 5. Конфліктність інтересів (економічних і екологічних) як особлива риса екологічного права. 6. Глобальність проблем екологічного права в сучасному світі та шляхи їх подолання. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аудиторна робота – 5 балів 2. Практичні завдання – 2 бали 3. Самостійна робота – 3 бали
<p style="text-align: center;">Тема 6 Природорес урсне право в системі</p>	<p style="text-align: center;">1/2</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Знати систему природоресурсного права 2. вміти розрізняти галузеву належність 	<p>Практичні завдання: Проаналізуйте ситуацію. На науково-практичній конференції професор Петренко виступив з</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аудиторна робота – 5 балів

<p>права України</p>		<p>природоресурсних правовідносин</p>	<p>доповіддю, в якій він обґрунтував місце природоресурсного права в системі права як підгалузі екологічного права. У наступному обговоренні професор Федорчук розкритикував такий підхід. Наполягаючи на інституційній природі природоресурсного права як структурної складової системи екологічного права. Доцент Кириченко навпаки наполіг на галузевій самостійності природоресурсного права.</p> <p><i>Оцініть кожен з наведених наукових позицій перелічених вчених і висловіть особисте бачення місця природоресурсного права в системі національного права. Аргументуйте відповідь.</i></p> <p>Завдання для самостійної роботи: Створіть презентацію на тему «Система природоресурсного права» та підготуйте доповідь на тему «Генезис теорії природоресурсного права».</p>	<p>2. Практичні завдання – 2 бали</p> <p>3. Самостійна робота – 3 бали</p>
<p>Тема 7 Джерела природоресурсного права</p>	<p>1/2</p>	<p>1. Знати джерела і форми природоресурсного права; структуру природоресурсного законодавства; звичаї та традиції як джерела природоресурсного права; 2. вміти вирішувати правові казуси із застосуванням природоресурсного законодавства 3. застосовувати правові норми або наукові положення про джерела природоресурсного права</p>	<p>Практичні завдання: <i>Проаналізуйте ситуацію.</i> Постановою Кабінету Міністрів України «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» від 10 вересня 2014 р. № 442 передбачено перетворення Держветфітослужби України через її злиття з іншими центральними органами центральної влади в новому органі державного управління зі зміною підпорядкування нової служби безпосередньо Кабінету Міністрів України. Колектив центрального апарату</p>	<p>1. Аудиторна робота – 5 балів</p> <p>2. Практичні завдання – 2 бали</p> <p>3. Самостійна робота – 3 бали</p>

			<p>Держветфітослужби за підтримки профспілкової організації оспорив вказане рішення в суді. Яким має бути головний аргумент позивачів, викладений у позовній заяві?</p> <p><i>Викладіть власне аргументоване бачення розв'язання цієї ситуації судом.</i></p> <p>Завдання для самостійної роботи: <i>Підготуйте реферат на одну з тем:</i> Джерела і форми природоресурсного права. Судова практика як джерело сучасного природоресурсного права. Природоресурсне законодавство як основоположне джерело сучасного природоресурсного права.</p>	
<p>Тема 8 Право власності на природні об'єкти та їх ресурси</p>	<p>1/2</p>	<p>1. Знати особливості права власності на природні ресурси; теоретичні моделі правового регулювання відносин власності на природні ресурси; особливості захисту права власності на природні ресурси. 2. вміти розрізняти доктринальні підходи до розрізнення (отожнення) обмежень і обтяжень прав на природні ресурси.</p>	<p>Практичні завдання: <i>Проаналізуйте ситуацію.</i> Киянин Лишко звернувся до Київської міської ради із заявою про виділення йому в межах Києва безоплатно земельної ділянки для індивідуальної забудови площею до 0,1 га, посилаючись на ст. 13 Конституції України. Сесія міської ради відмовила гр. Лишку в задоволенні його звернення. Тоді він звернувся з позовом до суду. <i>Вивчіть можливість задоволення подібного звернення, посилаючись на відповідні норми чинного законодавства. Чи може громадянин України реалізувати право на земельну ділянку в будь-якому регіоні, навіть не проживаючи в ньому?</i></p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p>	<p>1. Аудиторна робота – 5 балів</p> <p>2. Практичні завдання – 2 бали</p> <p>3. Самостійна робота – 3 бали</p>

			Підготуйте добірку норм чинного законодавства, які дають змогу реалізувати право кожного громадянина України на одержання безоплатно у власність: 1) ділянок лісу; 2) водних ресурсів.	
Тема 9 Право природокористування	1/2	1. Знати концептуальні погляди на юридичну природу природокористування та співвідношення різних його видів; 2. Вміти застосовувати теоретичні та практичні аспекти реалізації прав і обов'язків природокористувачів	Практичні завдання: Підготуйте доповідь на одну з тем. 1. Теоретичні та практичні проблеми реалізації права загального природокористування. 2. Теоретичні та практичні проблеми реалізації права спеціального природокористування. Завдання для самостійної роботи: Розробіть презентацію до тем. 1. Теоретичні та практичні проблеми реалізації права загального природокористування. 2. Теоретичні та практичні проблеми реалізації права спеціального природокористування.	1. Аудиторна робота – 5 балів 2. Практичні завдання – 2 бали 3. Самостійна робота – 3 бали
Тема 10 Правові засади державного управління сферою природокористування	1/2	1. Знати систему органів державного управління природокористуванням; 2. вміти визначити правовий статус суб'єктів державного управління сферою природокористування, а також засоби забезпечення державного управління сферою природокористування	Практичні завдання: <i>Проаналізуйте ситуацію.</i> Наразі чинними є два Положення про Державне агентство водних ресурсів України. одне з них затверджене Указом Президента України від 13 квітня 2011 р. № 453, а інше – постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. № 393. За яким правилом доцільно усунути вказану колізію: темпоральним, змістовним чи ієрархічним? <i>Обґрунтуйте Вашу позицію.</i>	1. Аудиторна робота – 5 балів 2. Практичні завдання – 2 бали 3. Самостійна робота – 3 бали

			Завдання для самостійної роботи: 1. Сформуйте перелік загальних та спеціальних нормативно-правових актів, які встановлюють систему органів державного управління в галузі використання природних ресурсів. Подайте його у вигляді презентації 2. Складіть таблицю критеріїв розмежування державного управління, державного контролю і нагляду у сфері природокористування.	
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт, заліку та екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати, доповіді повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Дотримання академічної доброчесності студентами та відповідальність за її порушення регулюються Положенням про академічну доброчесність у Національному університеті біоресурсів і природокористування України.
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	незараховано

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Навчальна та навчально-методична література:

1. Природноресурсове право України: Навч. посіб. / За ред. І.І. Каракаша. К.: Істина, 2005. 376 с.
2. Екологічне право: [підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / за ред. А.П. Гетьмана. Х.: Право, 2013. 432 с.
3. Екологічне право України: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / за ред. Каракаша І.І. Одеса: Фенікс, 2012. 788 с.
4. Екологічне право України. Академічний курс: Підручник. Друге видання / за заг. ред. Ю.С. Шемшученка. К.: ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2008. 720 с.
5. Екологічне право України: навч. посіб. / Н.Р. Кобецька. 2 вид., перероб. і допов. К.: Юрінком Інтер, 2009. 352 с.
6. Право довкілля (екологічне право): навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / П.Д. Пилипенко, В.І. Федорович, М.Я. Ващишин [та ін.]; за ред. П.Д. Пилипенка. К.: Ін Юре, 2010. 401 с.
7. Науково-практичний коментар Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища». Харків, 2006. 592 с.
8. Науково-практичний коментар Водного кодексу України / за заг. ред. Н.Р. Кобецької. К.: Юрінком Інтер, 2010. 358 с.
9. Науково-практичний коментар Лісового кодексу України / за заг. ред. Г.І. Балюк. К.: Юрінком Інтер, 2009. 368 с.
10. Тваринний світ України: правова охорона, використання та відтворення: науково-практичний коментар до Закону України «Про тваринний світ» / за ред. Г.І. Балюк. Київ: Юрінком Інтер. 2010. 384 с.
11. Науково-практичний коментар Закону України «Про охорону атмосферного повітря» / за ред. Г.І. Балюк. Київ: Юрінком Інтер. 2011. 328 с.

Спеціальна література:

1. Андрейцев В.І. Екологічне право і законодавство суверенної України: проблеми реалізації державної екологічної політики. Д.: Національний гірничий університет, 2011. 373 с.
2. Правова охорона довкілля: сучасний стан та перспективи розвитку: монографія / А.П. Гетьман, А.К. Соколова, Г.В. Анісімова та ін. ; за ред. А.П. Гетьмана. Х. : Право, 2014. 784 с.
3. Філатова В.К. Правові засади геологічного вивчення надр в Україні / В.К. Філатова, Т.М. Шульга. Х. : Видавництво «ФІНН», 2011. 144 с.
4. Шеховцов В.В. Правове регулювання права приватної власності на об'єкти тваринного світу в Україні / За наук. ред. проф. А.П. Гетьмана: Монографія / В.В. Шеховцов. Х.: Видавництво «ФІНН», 2011. 200 с.
5. Высторобец Е.А. Экологическое право мотивации в международном сотрудничестве / Е.А. Высторобец [предисл. Ю.Е. Винокурова]. 2-е изд., перераб. и доп. М.: Наука, 2006. 383 с.
6. Брославский Л.И. Ответственность за окружающую среду и возмещение экологического вреда: законы и реалии России, США и Евросоюза: Монография. М.: ИНФРА-М, 2014. 229 с.
7. Гетьман А.П. Правовые проблемы экологической политики Европейского Союза и Украины: монография / А.П. Гетьман, В.И. Лозо. Х.: Право, 2014. 280 с.

8. Комарницький В.М. Право спеціального природокористування: монографія. Луганськ. 2011. 424 с.

9. Никишин В.В. Судебный прецедент как источник экологического права Европейского Союза и России: сравнительно-правовой анализ: монография / отв. ред. О.Л. Дубовик. М.: Юрлитинформ, 2012. 256 с.

10. Краснова Ю.А. Право екологічної безпеки: теоретичні аспекти: монографія / За заг. ред. В.М. Єрмоленка. Київ: НУБіП України, 2017. 589 с.

11. Євстігнєєв А.С. Екологічна безпека спеціального природокористування в Україні у контексті сталого розвитку: теоретико-правові аспекти: монографія. Київ: МПБП «Гордон», 2018. 494 с.

12. Дейнега М.А. Природоресурсне право: проблеми формування і розвитку: монографія / За заг. ред. В.М. Єрмоленка. Київ: НУБіП України, 2019. 368 с.

Дисертації та автореферати:

1. Анісімова Г.В. Теоретичні засади розвитку екологічного законодавства в контексті природно-правової доктрини: автореф. дис... д-ра юрид. наук: 12.00.06 / Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. Харків, 2019. 49 с.

2. Антонюк У.В. Правове забезпечення екологічної безпеки у діяльності залізничного транспорту: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. Київ, 2009. 20 с.

3. Барабаш Н.П. Правовий режим земель, наданих для користування надрами: дис.... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Національний університет «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». Харків, 2012. 236 с.

4. Балюк Г.І. Проблеми формування та становлення ядерного права України: дис.... д-ра. юрид. наук: 12.00.06 / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Київ, 2000. 372 с.

5. Басай О.В. Правовий режим рослинного світу України: дис.... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Прикарпатський національний університет імені В. Стефаника. Київ, 2009. 214 с.

6. Біловус Р.В. Правове регулювання загального користування надрами: автореф. дис...канд. юрид. наук: 12.00.06 / Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. Харків, 2017. 20 с.

7. Бондар Л.О. Правові засади здійснення екологічно небезпечної діяльності в Україні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2001. 206 с.

8. Бредіхіна В.Л. Право громадян на безпечне навколишнє природне середовище: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Національна юридична академія України імені Ярослава Мудрого. Харків, 2005. 20 с.

9. Бригадир І.В. Правове регулювання забезпечення екологічної безпеки в галузі автомобільного транспорту: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. Харків, 2008. 20 с.

10. Валевська О.А. Правова охорона довкілля та природних ресурсів Азово-Чорноморського басейну: автореф. дис.... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Національний університет біоресурсів і природокористування України. Київ, 2009. 20 с.

11. Вітовська І.В. Правове регулювання використання природних ресурсів виключної (морської) економічної зони України: дис.... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Національна юридична академія України імені Ярослава Мудрого. Харків, 2004. 168 с.

12. Власенко Ю.Л. Оптимізація законодавства України у сфері забезпечення екологічної безпеки: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Київ, 2010. 20 с.

13. Волик М.П. Правове регулювання полювання в Україні: дис.... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Одеський державний університет імені І.І. Мечникова. Одеса, 1997. 171 с.

14. Гольонко Р.А. Правові засади функціонування та розвитку біосферних заповідників як складової екологічної мережі України: автореф. дис...канд. юрид. наук: 12.00.06 / Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. Харків, 2019. 22 с.

15. Гордєєв В.І. Правові питання використання та охорони малих річок в Україні: дис.... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Українська державна юридична академія. Київ, 1994. 222 с.

16. Григор'єва Т.В. Правове регулювання використання й охорони водних живих ресурсів: дис.... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. 2005. 188 с.

17. Данилюк Л.Р. Правовий режим мисливських природних ресурсів в Україні: автореф. дис...канд. юрид. наук: 12.00.06 / Національний ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ, 2016. 20 с.

18. Джерелій В.В. Правова охорона навколишнього природного середовища в містах: автореф. дис...канд. юрид. наук: 12.00.06 / Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. Харків, 2019. 20 с.

19. Джуган В.О. Правове регулювання використання та охорони вод в Україні: автореф. дис.... канд. юрид. наук / Національний університетт біоресурсів і природокористування України. Київ, 2009. 19 с.

20. Євстігнєєв А.С. Правове забезпечення вимог екологічної безпеки в процесі приватизації земель в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2009. 18 с.

21. Жидан О.С. Правовий режим боліт в Україні: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Національний ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ, 2019. 22 с.

22. Завгородня В.М. Майнова відповідальність за порушення лісового законодавства: дис.... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. Київ, 2003. 180 с.

23. Завірюха М.М. Правове регулювання використання та охорони лісів за лісовим та земельним законодавством України: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Національний ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ, 2017. 20 с.

24. Ільїна Н.Л. Організаційно-правові засади забезпечення екологічної безпеки у плануванні та забудові міст України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2008. 20 с.

25. Кирєєва І.В. Загальні засади припинення прав громадян щодо природних об'єктів: дис.... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. 2008. 193 с.

26. Кірін Р.С. Правове забезпечення видобування корисних копалин: дис.... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2007. 241 с.

27. Кірін Р.С. Кодифікація законодавства про надра: автореф. дис... д-ра юрид.

наук: 12.00.06 / НАН України; Інститут економіко-правових досліджень. Київ, 2016. 35 с.

28. Коваленко Б.В. Юридична природа стандартів як джерел екологічного права: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Національний ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ, 2019. 20 с.

29. Коваленко Ю.В. Правове регулювання екологічної безпеки теплових електростанцій в Україні: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Київ, 2018. 18 с.

30. Комарницький В.М. Право спеціального природокористування: автореф. дис... д-ра юрид. наук: 12.00.06 / НАН України, Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького. Київ, 2012. 36 с.

31. Кондратьєва К.А. Правове регулювання екологічної безпеки в сфері сільськогосподарського виробництва: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Київ, 2013. 217 с.

32. Краснова М.В. Гарантії реалізації права громадян на екологічну інформацію: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Київ, 1997. 17 с.

33. Краснова М.В. Проблеми компенсації шкоди за екологічним законодавством України: дис... д-ра юрид. наук: 12.00.06 / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Київ, 2010. 519 с.

34. Краснова Ю.А. Правове регулювання забезпечення екологічної безпеки в галузі авіації: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Київ, 2010. 19 с.

35. Краснова Ю.А. Право екологічної безпеки в Україні: автореф. дис... д-ра юрид. наук: 12.00.06 / НАН України; Інститут економіко-правових досліджень. Київ, 2018. 31 с.

36. Кронда О.Ю. Правове регулювання поводження з радіоактивними відходами в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Київ, 2012. 18 с.

37. Ліхтер М.П. Еколого-правове забезпечення санітарно-епідемічного благополуччя населення в Україні: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Національний ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ, 2017. 20 с.

38. Локтева Н.В. Правове регулювання комплексного використання водних ресурсів Дніпровського басейну: дис.... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Одеська національна юридична академія. К., 2007. 216 с.

39. Макаренко Н.А. Правове регулювання екологічної безпеки в сфері видобування нафти та газу в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2015. 18 с.

40. Максименцева Н.О. Правове забезпечення поводження з небезпечними відходами: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2006, 19 с.

41. Марич Х.М. Правовий режим національних природних парків України (на матеріалах Карпатського регіону України): дис.... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Прикарпатський національний ун-т ім. Василя Стефаника. К., 2007. 180 с.

42. Мартинова Н.О. Правове забезпечення сталого розвитку сільських територій: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Національний ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ, 2016. 20 с.

43. Медведева Н.П. Правові засади гірничої концесії: дис.... канд. юрид. наук:

12.00.06 / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. К., 2009. 216 с.

44. Мельник П.В. Правова охорона лісів Карпатського регіону України: дис.... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Прикарпатський ун-т ім. Василя Стефаника. К., 2002. 195 с.

45. Мендик Л.В. Відповідальність за порушення лісового законодавства: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Національний ун-т біоресурсів і природокористування України. К., 2009. 20 с.

46. Москаленко О.В. Правові аспекти декларування безпеки об'єктів підвищеної небезпеки: дис. канд...юрид. наук: 12.00.06 / Національний ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ, 2013. 190 с.

47. Непийвода В.П. Правове регулювання суспільних відносин щодо лісів у контексті сталого розвитку: дис.... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. К., 2006. 223 с.

48. Нестерова Н.І. Принцип раціонального використання природних ресурсів в екологічному праві України: автореф. дис...канд. юрид. наук: 12.00.06 / Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. Харків, 2019. 20 с.

49. Олійник О.М. Правове регулювання охорони надр за законодавством України: дис.... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. К., 2010. 222 с.

50. Орленко М.І. Правові засади дозвільної системи в галузі використання та охорони надр в Україні: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Національний ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ, 2019. 20 с.

51. Панфілова Д.А. Екологічне законодавство в контексті міжнародно-правових зобов'язань України: проблеми реформування: автореф. дис...канд. юрид. наук: 12.00.06 / Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. Харків, 2017. 21 с.

52. Попович А.І. Правове регулювання екологічних податків в умовах європейської інтеграції України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Національний ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ, 2012. 200 с.

53. Роговенко О.В. Правовий режим прибережної смуги морів: дис.... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Національний ун-т біоресурсів і природокористування України. К., 2012. 204 с.

54. Романко С.М. Економіко-правовий механізм забезпечення екологічної безпеки сільськогосподарської продукції: автореферат дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Національний ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ, 2008. 19 с.

55. Семенець О.С. Правове регулювання використання природних ресурсів для туризму в Україні: дис.... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. К., 2012. 223 с.

56. Соколова А.К. Теоретичні засади становлення та розвитку флористичного права України: дис.... д-ра юрид. наук: 12.00.06 / Національний ун-т «Юридична академія України ім. Ярослава Мудрого». 2013. 382 с.

57. Старосуд І.М. Правові засади забезпечення екологічної освіти та виховання в Україні: автореф. дис...канд. юрид. наук: 12.00.06 / Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. Харків, 2018. 20 с.

58. Статівка О.О. Правовий режим природно-заповідного фонду як складового елемента екологічної мережі України: автореф. дис...канд. юрид. наук: 12.00.06 / Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. Харків, 2018. 20 с.

59. Струтинська-Струк Л.В. Правове забезпечення біобезпеки при здійсненні генетично-інженерної діяльності: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. Київ, 1999. 18 с.

60. Суйва І.С. Правове регулювання використання лісових ресурсів в сільському господарстві України: автореф. дис...канд. юрид. наук: 12.00.06 / Національний ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ, 2016. 20 с.

61. Ткаченко О.М. Право користування курортними, лікувально-оздоровчими та рекреаційними зонами : автореф.... дис. канд. юрид. наук: 12.00.06 / Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. Х., 1999. 16 с.

62. Томир О.О. Правове регулювання мисливства та полювання в Україні (на матеріалах Карпатського регіону): автореф. дис.... канд. юрид. наук / Національний ун-т біоресурсів і природокористування України. К., 2009. 20 с.

63. Третяк Т.О. Реалізація права на екологічну безпеку в Україні: автореф. дис.... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. Київ, 2011. 16 с.

64. Труфан І.В. Правовий режим малих річок в Україні: дис.... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. Х., 2005. 187 с.

65. Філатова В.К. Правове регулювання геологічного вивчення надр: дис.... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. 2008. 187 с.

66. Фролов М.О. Правові аспекти екологічного ризику: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2001. 211 с.

67. Хохлова І.В. Правове регулювання припинення права надрокористування в Україні: автореф. дис.... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Національний аграрний ун-т України. К., 2008. 19 с.

68. Чаусова Л.Л. Принципи екологічного права: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. Харків, 1998. 14 с.

69. Чекавська Я.О. Правові засади впровадження в Україні систем екологічного менеджменту: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2016. 204 с.

70. Черкашина М.К. Юридичні гарантії права природокористування: дис.... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. Х., 2008. 216 с.

71. Чорноус О.В. Правове регулювання використання та охорони природних ресурсів виключної (морської) економічної зони України: дис.... канд. юрид. наук: 12.00.06 / НАН України; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. 2006. 197 с.

72. Чумаченко І.Є. Правове регулювання державного контролю за використанням та охороною водних об'єктів в Україні: дис.... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Національний ун-т «Одеська юридична академія». К. 2012. 211 с.

73. Шараєвська Т.А. Правове регулювання захисту територій і громадян за надзвичайних екологічних ситуацій в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2013. 19 с.

74. Шем'яков О.П. Правове регулювання використання та охорони надр: автореф. дис.... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. Х., 2002. 19 с.

75. Шеховцов В.В. Право приватної власності на об'єкти тваринного світу:

дис.... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2009. 204 с.

76. Шмигова О.М. Правове регулювання рекреаційного природокористування в Україні та інших державах: дис.... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2010. 243 с.

77. Шомпол О.А. Вдосконалення законодавства України про екологічну безпеку в контексті міжнародно-правових зобов'язань: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2013. 18 с.

78. Шоха Т.П. Правове регулювання екологічного страхування в Україні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2013. 180 с.

79. Юрескул В.О. Правове регулювання поведінки з побутовими відходами в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Національний ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ, 2008. 19 с.

80. Юрчишин Н.Г. Реалізація права приватної власності на ліси в Україні: дис.... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Національний ун-т біоресурсів і природокористування України. 2009. 203 с.

81. Яремак З.В. Правове регулювання ведення державних кадастрів природних ресурсів: дис.... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Національний ун-т біоресурсів і природокористування України. К., 2009. 198 с.

82. Ярчак В.В. Правове регулювання запобігання негативного впливу на довкілля об'єктів підвищеної екологічної небезпеки: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2011. 18 с.

Судова практика

1. Про практику застосування судами земельного законодавства при розгляді цивільних справ: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 16 квітня 2004 р. № 7. Вісник Верховного суду України. 2004. № 6. Стор. 22.

2. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 51 народного депутата України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статті 92, пункту 6 розділу X «Перехідні положення» Земельного кодексу України (справа про постійне користування земельними ділянками) від 22 вересня 2005 р. № 5-рп/2005. Офіційний вісник України. 2005. № 39. Ст. 2490.

3. Про деякі питання практики розгляду справ у спорах, що виникають із земельних відносин: постанова Пленуму Вищого господарського суду України від 17 травня 2011 р. № 6. Вісник господарського судочинства. 2011. № 3. Стор. 6.

4. Земельні ділянки: Законодавство. Роз'яснення. Судова практика. Бюлетень законодавства і юридичною практики. 2008. № 12. 416 с.

5. Огляд практики Верховного Суду у спорах, що виникають у сфері захисту довкілля та екологічних прав. URL: https://court.gov.ua/userfiles/media/Oglyad_eco_11_2019_1.pdf.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://www.rada.gov.ua>).
2. Офіційне Інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>).

3. Урядовий портал – єдиний веб-ресурс органів виконавчої влади України (<http://www.kmu.gov.ua>).
4. Верховний Суд України (<http://www.scourt.gov.ua>).
5. Вищий господарський суд України (<http://www.arbitr.gov.ua>).
6. Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України (<http://www.mo.gov.ua>).
7. Головне державне об'єднання правової інформації та пропаганди правових знань Міністерства юстиції України (<http://www.gdo.kiev.ua>).
8. Інформаційний центр Міністерства юстиції України (<http://www.iiformjust.kiev.ua>).
9. Бібліотека Верховної Ради України (<http://www.rada.kiev.ua>).
10. Державна науково-технічна бібліотека України (<http://www.gntb.nt.org>).
11. Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія» (<http://www.ukma.kiev.ua>).
12. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua>).
13. Ресурси українського Інтернету на правову тематику (<http://www.lawukraine.com>).